

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Ιουνίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4029

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 20234096

Αντικατάσταση της υπ' αρ. 20204758/20.7.2020 απόφασης σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων της Σχολής Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με τίτλο: «Κλιματική Κρίση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (MSc in Climate Crisis and Information and Communication Technologies)» (Β' 3047).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 3, 16, 63, 79 έως 89, 455 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

2. Τον ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13.8.2007 (Β' 1466) υπουργικής απόφασης.

3. Τις υπό στοιχεία 119929/Ζ1/30.9.2022 και 135557/Ζ1/1.11.2022 διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υ.ΠΑΙ.Θ.

4. Την υπ' αρ. 20227639/28.11.2022 (ΑΔΑ: ΨΝΘ7469Β7Τ-ΨΣΨ) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη «Εκλογή Πρύτανη και ορισμός τέσσερων (4) Αντιπρυτάνεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς» (Υ.Ο.Δ.Δ. 1121), με θητεία έως την 31.8.2026.

5. Την υπ' αρ. 20227896/6.12.2022 (ΑΔΑ: Ψ2ΩΤ469Β7Τ-ΒΓΧ) πράξη του Πρύτανη «Καθορισμός του τομέα ευθύνης, μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους τέσσερις (4) Αντιπρυτάνεις του Πανεπιστημίου Πειραιώς και καθορισμός της σειράς αναπλήρωσης Πρύτανη» (Β' 6241).

6. Την υπ' αρ. 20233345/17.5.2023 πράξη του Πρύτανη (ΑΔΑ: 9ΚΝΟ469Β7Τ-3ΚΒ) περί 3ης ανασυγκρότησης Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

7. Την υπ' αρ. 20204758/20.7.2020 απόφαση της Συγκλήτου σχετικά με την Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυ-

χιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων της Σχολής Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με τίτλο: «Κλιματική Κρίση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (MSc in Climate Crisis and Information and Communication Technologies)» (Β' 3047).

8. Την από 10.4.2023 απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων (συνεδρία 12η).

9. Την από 17.5.2023 απόφαση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς (συνεδρία 30η).

10. Την από 31.5.2023 απόφαση Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πειραιώς (συνεδρία 10η).

11. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη εις βάρος του τακτικού προϋπολογισμού ή την κρατική επιχορήγηση του Πανεπιστημίου Πειραιώς, αποφασίζουμε:

Την αντικατάσταση της υπ' αρ. 20204758/20.7.2020 απόφασης σχετικά με την «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων της Σχολής Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με τίτλο «Κλιματική Κρίση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (MSc in Climate Crisis and Information and Communication Technologies)» (Β' 3047), από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων της Σχολής Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Πειραιώς οργανώνει και λειτουργεί Π.Μ.Σ. με τίτλο «Κλιματική Κρίση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (MSc in Climate Crisis and Information and Communication Technologies)» σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αυτού και τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141).

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός

Η Κλιματική Κρίση και η 4η Βιομηχανική Επανάσταση αποτελούν τις δυο μεγαλύτερες προκλήσεις που

αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Τόσο τα Ηνωμένα Έθνη, όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), έχουν υιοθετήσει τις στρατηγικές της Agenda 2030 και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), που αποτελούν τη νέα αναπτυξιακή πολιτική, που στοχεύει στο μετασχηματισμό της Ε.Ε. σε μια Δίκαιη, Χωρίς Αποκλεισμούς, Έξυπνη, Πράσινη, Ανταγωνιστική οικονομία, η οποία έως το 2050 θα λειτουργεί με μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Η Ε.Ε. φιλοδοξεί, ιδιαίτερα μέσα από την Πράσινη Συμφωνία (Green Deal), που πρόσφατα ανακοινώθηκε ως η κορυφαία περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική προτεραιότητα, να αναδείξει τον ηγετικό της ρόλο στην παγκόσμια περιβαλλοντική διακυβέρνηση.

Ταυτόχρονα, οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT), με την ευρύτερη έννοια της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης (Τεχνητή Νοημοσύνη, Big Data, Machine Learning, 3D Printing, Blockchain, κ.ά.), αποτελούν τη συγκλονιστική πρόσφατη εξέλιξη που αναδιαμορφώνει παγκόσμια και εθνικά παραγωγικά οικονομικά μοντέλα, τρόπους διακυβέρνησης, ατομικές και συλλογικές συμπεριφορές, διαδικασίες προστασίας περιβάλλοντος, μεθοδολογίες αντιμετώπισης της Κλιματικής Κρίσης.

Σε διεθνές επιστημονικό, οικονομικό και επιχειρησιακό επίπεδο, έχει γίνει πλέον αποδεκτή η αρχή ότι ο σημαντικότερος σύμμαχος των κοινωνιών, προκειμένου να κρατηθεί η παγκόσμια αύξηση θερμοκρασίας κάτω από 1,5°C, είναι η αξιοποίηση όλων των τεχνολογικών εξελίξεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, με στόχο την «Πράσινη και Έξυπνη Ανάπτυξη».

Μέχρι σήμερα, η από κοινού αντιμετώπιση και αλληλοστήριξη των δυο αυτών παγκόσμιων προκλήσεων δεν έχει συντελεστεί με την ταχύτητα και ώσμωση που επιβάλλουν οι ανάγκες.

Στο σχεδιασμό του Π.Μ.Σ. «Κλιματική Κρίση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών», έχουν επιλεγεί ως κατευθύνσεις και διακριτά αντικείμενα διδασκαλίας, οι τέσσερις (4) σημαντικότεροι συντελεστές Κλιματικής Κρίσης, στους οποίους, μετά τις εισαγωγικές διαλέξεις στις βασικές αρχές κάθε αντικείμενου, η έμφαση δίνεται στα χαρακτηριστικά «Πράσινος και Έξυπνος». Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι ακόλουθες τέσσερις (4) κατευθύνσεις - διδακτικά αντικείμενα:

1. Ενεργειακά Συστήματα και Πολιτικές - Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.
2. Έξυπνες Πόλεις και Κοινότητες - Έξυπνο Δημόσιο.
3. Ψηφιακή Γεωργία - Γεωργία Ακριβείας.
4. Ψηφιακά Συστήματα, Μεταφορές, Εφοδιαστική Αλυσίδα.

Πιο συγκεκριμένα, για κάθε κατεύθυνση - μάθημα, καταγράφονται συνοπτικά οι ακόλουθες παράμετροι που σχετίζονται με το στόχο του Π.Μ.Σ.

1. «Ενεργειακά Συστήματα και Πολιτικές - Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών», με την έννοια ότι σε κάθε επιμέρους τομέα ενεργειακής δράσης, η έμφαση δίνεται στη συμβολή των ψηφιακών συστημάτων τόσο σε θέματα παραγωγής, κατανάλωσης, διανομής, εξοικονόμησης ενέργειας, κυβερνοασφάλειας, όσο και σε θέματα κάθε επιμέρους τομέα, από τις Ανανεώσιμες Πη-

γές, Υδρογόνο και την Αποθήκευση ενέργειας, μέχρι την έρευνα και αξιοποίηση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και τη διαμόρφωση αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου. Η διεθνής ερευνητική και επενδυτική δραστηριότητα, καταγράφεται στις προτεραιότητες του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (IEA), στο πλαίσιο της ανάπτυξης έξυπνων μηχανισμών ασφάλειας, παραγωγικότητας, αποτελεσματικότητας και αειφορίας των ενεργειακών συστημάτων και πολιτικών. Ταυτόχρονα, αναδεικνύει τα ερωτήματα που τίθενται σε επίπεδο επάρκειας, ασφάλειας, ιδιωτικότητας, οικονομικής αναδιοργάνωσης. Διαχρονικά, τα ζητήματα που απασχόλησαν την ενεργειακή κοινότητα ήταν τα έξυπνα δίκτυα, η ηλεκτροκίνηση και αυτοκίνηση, η έξυπνη αποθήκευση και φόρτιση, η ολοκλήρωση των Ανανεώσιμων Πηγών μέσα από το Internet of Things. Τελικός στόχος, τα ψηφιακά ενεργειακά συστήματα να μπορούν να προσδιορίζουν ποιος χρειάζεται ενέργεια και να την παρέχουν στο σωστό χρόνο, στο σωστό μέρος και στο χαμηλότερο δυνατό κόστος. Ταυτόχρονα, τα ψηφιακά συστήματα μπορούν να μειώσουν έως 15% το κόστος χρήσης ενέργειας στα κτίρια, έως 20% το κόστος έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων, έως 5% το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

2. «Έξυπνες Πόλεις και Κοινότητες - Έξυπνο Δημόσιο», στην κατεύθυνση διαμόρφωσης ενός σύγχρονου, έξυπνου και αειφορικού τρόπου ολιστικής και πιο βιώσιμης αντιμετώπισης τόσο των μεγάλων αστικών συγκεντρώσεων - πόλεων και των μικρότερων που πληθυσμιακών συσσωματώσεων - κοινοτήτων, όσο και του πλήρους μετασχηματισμού (re-engineering) του δημόσιου τομέα σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης και περιφερειακής - τοπικής αυτοδιοίκησης. Η διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική εμπειρία στην εισαγωγή νέων μεθοδολογιών και τεχνικών αντιμετώπισης των πολυπαραμετρικών προβλημάτων παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων με αξιοποίηση των εφαρμογών ψηφιακών συστημάτων, έχει διανοίξει τεράστιους επαγγελματικούς και ερευνητικούς ορίζοντες σε όλα τα επιστημονικά πεδία. Ουσιαστικά, διαμορφώνεται ένας απολύτως καινοτομικός τρόπος σχεδιασμού, παρακολούθησης και ανάδρασης στο σύνολο των αρμοδιοτήτων τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης και κεντρικού κράτους, που επιφέρει ταχύτερη, αποτελεσματικότερη, φθηνότερη, δημοκρατικότερη και πιο ισότιμη - δίκαιη αντιμετώπιση του συνόλου των αρμοδιοτήτων των παραπάνω φορέων λήψης αποφάσεων, σε σχέση με τις ατομικές και συλλογικές αναγκαιότητες και απαιτήσεις. Η παρέμβαση αφορά στο σύνολο των δράσεων, από την ψηφιακή διακυβέρνηση όλων των επιπέδων, μέχρι την αειφόρο αστική μετακίνηση ανθρώπων και μεταφορά αγαθών, καθώς και τον τρόπο σχεδιασμού και λειτουργίας βιοκλιματικών κτιρίων, δομών και αστικών / περιφερειακών χώρων, με εφαρμογή των σύγχρονων εφαρμογών ψηφιακών συστημάτων.

3. «Γεωργία Ακριβείας - Ψηφιακή Γεωργία», ως σύγχρονου αντικείμενου Τεχνητής Νοημοσύνης, Ρομποτικής, Ψηφιακής Παρακολούθησης Περιβάλλοντος, σύνδεσης IoT με καθημερινές λειτουργίες καλλιέργειας και προώθησης αγροτικών προϊόντων. Η εκτεταμένη εφαρμογή

των τεχνολογιών έχει επιτρέψει σε χώρες με αντικειμενικές δυσκολίες παραγωγής αγροτικών προϊόντων (π.χ. Ισραήλ, Ολλανδία, κ.ά.), να κατέχουν την πρώτη θέση σε παγκόσμια παραγωγή προϊόντων (ντομάτες, πατάτες, κρεμμύδια, λουλούδια, κ.ά.), με ελάχιστη κατανάλωση τόσο ενέργειας και νερού, όσο και ελάχιστη χρήση αγροτικών εφοδίων (λιπάσματα, φυτοφάρμακα). Οι καλλιεργητικές αρχές και μεθοδολογίες, που διδάσκονται σε όλα τα Τμήματα και Σχολές Γεωπονικών Επιστημών, αποτελούν τους κατευθυντήριους αγωγούς για την ανάπτυξη και εφαρμογή ψηφιακών εφαρμογών στο αγρόκτημα. Η αξιοποίηση των γνώσεων αυτών, από γεωπόνους και άλλους γεωτεχνικούς, καθώς και η εμπέδωση σε αγρότες - καλλιεργητές των τεχνικών μείωσης συνολικά του οικονομικού και περιβαλλοντικού κόστους παραγωγής προϊόντων, αποτελεί τη λυδία λίθο πάνω στην οποία μπορεί και πρέπει να στηριχθεί η ελληνική Γεωργία προκειμένου να παράγει προϊόντα ποιοτικότερα, ελκυστικότερα και φιλικά προς το περιβάλλον, με στόχο να αποτελέσει πάλι βασικό συντελεστή αύξησης του ΑΕΠ και των θέσεων απασχόλησης στην ελληνική ύπαιθρο.

4. «Ψηφιακά Συστήματα, Μεταφορές, Εφοδιαστική Αλυσίδα», ως αντικείμενο που συμβάλει κατά πάνω από 10% στην παραγωγή εθνικού πλούτου και αποτελεί το βασικό συντελεστή παγκόσμιας εμπορευματικής ανάπτυξης. Διακρίνεται στους βασικούς τομείς μετακινήσεων και μεταφορών (οδικές - εμπορευματικές και επιβατικές, βιώσιμη αστική κινητικότητα, διανομή εμπορευμάτων, θαλάσσιες - αεροπορικές - σιδηροδρομικές μεταφορές), προσφορά μεταφορικού έργου, λήψη αποφάσεων και ψηφιακά πρότυπα διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας. Η εφαρμογή τεχνικών IoT, blockchain, machine learning, κ.ά., συναποτελούν την αιχμή του δόρατος για περαιτέρω ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου και των μετακινήσεων προσώπων, με ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Στο πλαίσιο αυτό, οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. εφοδιάζονται με διεπιστημονικές διαθεματικές εξειδικευμένες γνώσεις στη Κλιματική Κρίση και τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών και δύνανται να στελεχώσουν με επιτυχία υπηρεσίες και οργανισμούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, να αυτοαπασχοληθούν, καθώς και να ακολουθήσουν ακαδημαϊκή, ή ερευνητική καριέρα.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην «Κλιματική Κρίση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών» (MSc in Climate Crisis and Information and Communication Technologies).

Άρθρο 4

Δομή και Όργανα του Π.Μ.Σ.

1. Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022, είναι:

- (α) Η Σύγκλητος του Ιδρύματος.
- (β) Η Συνέλευση του Τμήματος.

(γ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. (ΣΕ - Π.Μ.Σ.).

(δ) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

2. Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από τον νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

α) Εγκρίνει την ίδρυση ή την τροποποίηση της Απόφασης Ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και το περιεχόμενο των προγραμμάτων αυτών,

β) Εγκρίνει ή τροποποιεί τους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

γ) Εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της εσωτερικής λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

δ) Εγκρίνει τη σύναψη συνεργασιών με ιδρύματα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή ερευνητικά κέντρα - ινστιτούτα και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) για την οργάνωση διδρυματικών προγραμμάτων σπουδών, δεύτερου κύκλου, καθώς και τα πρωτόκολλα για ακαδημαϊκή ή ερευνητική συνεργασία με φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

ε) Αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Α.Ε.Ι.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

α) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την έγκριση ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τα μέλη της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. του Τμήματος,

γ) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες και διδάσκουσες του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

ε) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών και ορίζει τον επιβλέποντα ή επιβλέπουσα ανά μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία,

στ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

ζ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε.,

η) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

4. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των ανωτέρω περ. δ. και ε. δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. (παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022).

5. Επίσης, δύναται να μεταβιβάζονται προς τη Σ.Ε. συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Π.Μ.Σ., κατόπιν έκδοσης σχετικής απόφασης μεταβίβασης αρμοδιοτήτων.

6. Η Σ.Ε. αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται από τη

Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία, παράλληλα με τη θητεία του Διευθυντή. Στη Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

7. Τα μέλη της Σ.Ε. δε δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

8. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

(α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους (άρθρο 84 του ν. 4957/2022) και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου,

(β) Καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

(γ) Εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

(δ) Εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών,

(ε) Εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων (άρθρο 83 του ν. 4957/2022),

(στ) Εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών και Καθηγητριών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

(ζ) Καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

(η) Εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών,

(θ) Ασκήι κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

9. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του Αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.

10. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

(β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

(γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

(δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος (άρθρο 234 του ν. 4957/2022) και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

(ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

(στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

11. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών δύναται να ορίζεται αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου / προγράμματος, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης.

12. Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. «Δίκαιο και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών» αναλαμβάνει η Γραμματεία του Τμήματος. Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν τα Π.Μ.Σ. εκτός ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο, καθώς και αυτοί στους οποίους έχει ανατεθεί έργο σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δύνανται να αμείβονται για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Άρθρο 5

Κατηγορίες εισακτέων

1. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

2. Αλλοδαποί υποψήφιοι και υποψήφιες θα πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς την ελληνική γλώσσα και καλώς την αγγλική γλώσσα.

3. Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικών υπαλλήλων του ιδρύματος μπορούν να υποβάλλουν αίτηση και εφόσον γίνουν δεκτοί κατά διαδικασία αξιολόγησης να θεωρηθούν υπεράριθμοι και μόνο ένας κατ' έτος σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

4. Το Π.Μ.Σ. δέχεται έως πενήντα (50) φοιτητές και φοιτήτριες ανά ακαδημαϊκό έτος και απασχολεί τουλάχιστον δέκα (10) Διδάσκοντες και Διδάσκουσες.

Άρθρο 6

Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής

Υποψηφίων για τα Π.Μ.Σ.

1. Η επιλογή των εισακτέων στα Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις και τις ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Με απόφαση της Συνέλευσης δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών στο Π.Μ.Σ. Στην προκήρυξη αναγράφονται όλες οι σχετικές λεπτομέρειες υποβολής. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά ή κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και δύναται να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

3. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται από κάθε υποψήφιο και υποψήφια είναι τα εξής:

1.- Αίτηση εγγραφής (διατίθεται υπόδειγμα αίτησης).

- 2.- Βιογραφικό σημείωμα.
- 3.- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών.
- 4.- Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (στο οποίο αναγράφεται και ο βαθμός πτυχίου ή διπλώματος εάν οι υποψήφιοι και υποψήφιες έχουν ήδη αποφοιτήσει).
- 5.- Δύο συστατικές επιστολές.
- 6.- Αντίγραφο Πτυχιακής ή Διπλωματικής εργασίας (εάν εκπονήθηκε).
- 7.- Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ή επιστημονικά συνέδρια με κριτές ή άλλες δημοσιεύσεις (εάν υπάρχουν).
- 8.- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας (εάν υπάρχουν).
- 9.- Πιστοποιητικό καλής γνώσης αγγλικής γλώσσας.
- 10.- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
- 11.- Μία φωτογραφία.
- 12.- Υπεύθυνη Δήλωση (μέσω της υπηρεσίας <https://www.gov.gr/> ή με βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής σε ΚΕΠ στην Ελλάδα) όπου θα δηλώνεται από τον υποψήφιο ή την υποψήφια ότι τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται και κατατίθενται στο φάκελό τους είναι αληθή.
4. Η Συνέλευση του Τμήματος, με απόφασή της, δύναται να ορίσει πρόσθετα δικαιολογητικά. Η ακριβής διαδικασία περιγράφεται στην προκήρυξη.
5. Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν τον τίτλο σπουδών ώστε να γίνει έλεγχος εάν το ίδρυμα της αλλοδαπής περιλαμβάνεται στο Εθνικό Μητρώο αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και το Εθνικό Μητρώο τύπων τίτλων σπουδών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτοί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
6. Κατ' εξαίρεση, γίνονται δεκτές αιτήσεις υποψηφίων που δε διαθέτουν κατά την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή υποψηφιοτήτων τίτλο σπουδών πρώτου κύκλου. Σε περίπτωση επιλογής τους, οι υποψήφιοι και υποψήφιες πρέπει να προσκομίσουν πριν την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ. (Οκτώβριος) είτε βεβαίωση ολοκλήρωσης σπουδών είτε επικυρωμένο αντίγραφο του τίτλου σπουδών τους, άλλως δεν εγγράφονται στο Π.Μ.Σ. Το αυτό ισχύει και για το πιστοποιητικό καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας.
7. Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται από επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. (Επιτροπή Επιλογής), που συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης. Η έγκριση της εγγραφής των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.
8. Τα κριτήρια επιλογής, καθώς και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών γίνονται γνωστά στους υποψηφίους με την προκήρυξη του Π.Μ.Σ. και είναι ενδεικτικά τα ακόλουθα:
  - 1.- Τίτλοι σπουδών.
  - 2.- Βαθμολογία τίτλων σπουδών.
  - 3.- Βαθμολογία μαθημάτων - και ιδιαίτερα της Πτυχιακής εργασίας ή Διπλωματικής εργασίας - εφόσον είναι συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

- 4.- Κατοχή δεύτερου πτυχίου / διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών.
- 5.- Πεδίο και διάρκεια εργασιακής και ερευνητικής εμπειρίας.
- 6.- Συστατικές επιστολές από μέλη Δ.Ε.Π. ΑΕΙ ή/και από εργοδότη.
- 7.- Συνέντευξη με φυσική παρουσία ή εξ αποστάσεως με χρήση ψηφιακών μέσων.
- 8.- Πρόσθετα κριτήρια που ορίζει με απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος.
- 9.- Καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας (όπως τεκμαίρεται στο πλαίσιο των κειμένων διατάξεων).
9. Η Συνέλευση δύναται να συγκροτεί Επιτροπή Πρόσθετων Εσωτερικών Εξετάσεων, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Επιλογής, για όλους ή για μερικούς υποψηφίους. Την ύλη και τον χρόνο των εξετάσεων αυτών καθορίζει η Επιτροπή Επιλογής.
10. Η διαδικασία επιλογής διενεργείται από την Επιτροπή Επιλογής, η οποία:
  - α) Καταρτίζει πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.
  - β) Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια σε περίπτωση που έχουν τεθεί τέτοια από τη Συνέλευση και περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. ή ο φάκελος τους είναι ελλιπής ως προς κάποιο δικαιολογητικό / έγγραφο.
  - γ) Καλεί σε συνέντευξη όσους υποψηφίους αποφασισθεί να κληθούν. Η συνέντευξη διεξάγεται από τα μέλη της Επιτροπής Επιλογής δια ζώσης ή εξ αποστάσεως.
  - δ) Οργανώνει τυχόν εσωτερικές εξετάσεις για τους υποψηφίους που θα κριθεί απαραίτητο.
  - ε) Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και υποβάλλει την πρότασή της για την τελική έγκριση στη Συνέλευση.
11. Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Τμήματος σε προθεσμία που θα οριστεί από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, όλοι οι ισοβαθμήσαντες και ισοβαθμήσασες με τον τελευταίο ή τελευταία θεωρούνται επιτυχόντες και επιτυχούσες.
12. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων επιλεγέντων και επιλεγεισών, θα κληθούν, αν υπάρχουν, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα ισάριθμοι επιλαχόντες και επιλαχούσες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 7

Διάρκεια Σπουδών - Όροι Φοίτησης

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.
2. Κάθε φοιτητής και φοιτήτρια, προκειμένου να ολοκληρώσει τις μεταπτυχιακές του σπουδές, δικαιούται ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο επιπλέον της προβλεπόμενης διάρκειας φοίτησής του. Σε περίπτωση που ο φοιτητής ή η φοιτήτρια ενταχθεί σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου (π.χ. πρόγραμμα Erasmus),

το πρόσθετο εξάμηνο αρχίζει μετά το πέρας της πρακτικής άσκησης. Επιπλέον, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., μπορεί να χορηγηθεί παράταση του προβλεπόμενου χρονικού ορίου των (3+1) εξαμήνων, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων και μόνο για σοβαρούς ανυπαίτιους λόγους, όπως επαγγελματικοί λόγοι και λόγοι υγείας.

3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από αίτησή τους, είναι δυνατή η χορήγηση αναστολής φοίτησης σε φοιτητή και φοιτήτρια μετά την παρέλευση ενός (1) τουλάχιστον εξαμήνου σπουδών, πρόταση της ΣΕ - Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Στην αίτησή του ο φοιτητής ή η φοιτήτρια αναφέρει υποχρεωτικώς τους λόγους και επισυνάπτει τυχόν σχετικά δικαιολογητικά.

4. Η αναστολή φοίτησης χορηγείται για ακριβώς ένα (1) ακαδημαϊκό έτος (δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα) αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξης του ακαδημαϊκού εξαμήνου για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση.

5. Με τη λήξη της περιόδου αναστολής φοίτησης, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια παρακολουθεί τα μαθήματα του εξαμήνου στο οποίο θα φοιτούσε αν δεν του είχε χορηγηθεί αναστολή. Η φοίτηση παρατείνεται για όσα ακαδημαϊκά εξάμηνα διήρκεσε η αναστολή.

6. Αν κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η αναστολή φοίτησης φοιτητή ή φοιτήτριας τροποποιηθεί το πρόγραμμα ή η διάρκεια σπουδών του Π.Μ.Σ., τότε:

(α) Ο φοιτητής ή η φοιτήτρια θα ακολουθήσει πρόγραμμα σπουδών με τον ίδιο αριθμό πιστωτικών μονάδων που είχε κατά την εγγραφή του στο Π.Μ.Σ.

(β) Ο φοιτητής ή η φοιτήτρια θα παρακολουθήσει μαθήματα σύμφωνα με τις αντιστοιχίσεις μεταξύ νέων και παλαιών μαθημάτων στις οποίες έχει προβεί η Συνέλευση Τμήματος μετά από πρόταση της ΣΕ - Π.Μ.Σ.

Άρθρο 8

Πρόγραμμα Μαθημάτων

1. Το Π.Μ.Σ. μπορεί να ξεκινήσει είτε το χειμερινό εξάμηνο είτε το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

2. Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εννήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

3. Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση, συγγραφή και παρουσίαση επιστημονικών εργασιών κ.ά., καθώς και σε εκπόνηση και παρουσίαση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

4. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται συνδυαστικά δια ζώσης και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με στόχο την προώθηση ίσων ευκαιριών και καθολικής πρόσβασης σε κατηγορίες μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών με περιορισμούς συμμετοχής σε εξ ολοκλήρου δια ζώσης εκπαιδευτικές δραστηριότητες (π.χ. εργαζόμενες και εργαζόμενοι, γονείς, μόνιμοι κάτοικοι εκτός της έδρας του Πανεπιστημίου, άτομα με κινητικές δυσκολίες και άλλοι). Τουλάχιστον 10% των διδακτικών ωρών πραγματοποιούνται δια ζώσης. Η χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δεν υπερβαίνει το 25% των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ. Επιπρόσθετα, με πρωτοβουλία του ιδρύματος (άρθρα 67 και 68 του ν. 4957/2022), η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με μεθόδους ασύγχρονης και σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

5. Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική και/ή στην αγγλική γλώσσα.

6. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται, ως ακολούθως:

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
A ΕΞΑΜΗΝΟ		
1	Ενεργειακά Συστήματα και Κλιματική Κρίση (Energy Systems and Climate Crisis)	7,5
2	Έξυπνο Δημόσιο - Ψηφιακή Διακυβέρνηση Πολλαπλών Επιπέδων (Smart State - Digital Multi - Level Governance)	7,5
3	Ψηφιακή Γεωργία - Περιβάλλον, Διεθνείς Πρακτικές (Digital / Smart Agriculture - Environment, International Practices)	7,5
4	Κλιματική Κρίση, Νέες Τεχνολογίες και Μεταφορές (Climate Crisis, ICT and Transportation)	7,5
	ΣΥΝΟΛΟ	30
B ΕΞΑΜΗΝΟ		
1	Ενέργεια και Ψηφιοποίηση - Ευρωπαϊκές και Εθνικές Προτεραιότητες (Energy and Digitization - European and National Priorities)	7,5
2	Έξυπνες Πόλεις και Κοινότητες - Αρχές και Τεχνολογίες (Smart Cities and Communities - Principles and Technologies)	7,5
3	Προηγμένες Εφαρμογές Ψηφιακής Γεωργίας και Αειφορία (Advanced Applications of Digital Agriculture and Sustainability)	7,5
4	Κλιματική Αλλαγή, Νέες Τεχνολογίες και Logistics (Climate Crisis, ICT and Logistics)	7,5
	ΣΥΝΟΛΟ	30
Γ ΕΞΑΜΗΝΟ		
1	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (MSc Thesis)	30
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	90

7. Είναι δυνατό, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου, να τροποποιείται το πρόγραμμα μαθημάτων ή να γίνεται ανακατανομή μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων.

8. Το πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. μπορεί να αναμορφώνεται κατόπιν εισήγησης της ΣΕ - Π.Μ.Σ., απόφαση της Συνέλευσης και έγκριση από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Σε περίπτωση αντιστοίχισης μαθημάτων του παλαιού προγράμματος σπουδών με μαθήματα του νέου προγράμματος σπουδών, αυτή γίνεται κατόπιν εισήγησης της ΣΕ - Π.Μ.Σ. και απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 9

Όροι φοίτησης - υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές και φοιτήτριες του πρώτου κύκλου σπουδών (προγράμματα προπτυχιακών σπουδών), πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει σε φοιτητές και φοιτήτριες με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα διδακτικά συγγράμματα και τη διδασκαλία.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, επισκέψεις σε εργαστήρια, συνέδρια και ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες υποχρεούνται:

- Να συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες κάθε μαθήματος, όπως αυτές ορίζονται στο σχετικό αναλυτικό πρόγραμμα και να υπογράφουν το σχετικό παρουσιολόγιο.

- Να ανταποκρίνονται με συνέπεια σε όλες τις προβλεπόμενες δοκιμασίες αξιολόγησης επιδόσεων που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο κάθε μαθήματος (π.χ. προσέλευση σε εξετάσεις και υποβολή και παρουσίαση εργασιών εντός προβλεπόμενων ημερομηνιών, αμφότερα είτε με φυσική παρουσία είτε εξ αποστάσεως με χρήση ψηφιακών μέσων).

- Να συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης του Π.Μ.Σ.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες συμμετέχουν στα μαθήματα πληροφοριακής παιδείας που διεξάγει η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων: Στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριακών πηγών και αξιολόγηση αποτελεσμάτων (εγκυρότητα, επικαιρότητα, σχετικότητα), σύνταξη βιβλιογραφίας και πρότυπα βιβλιογραφικών αναφορών, δεοντολογία κατά την αξιοποίηση της πληροφορίας (αποφυγή λογοκλοπής) και αυτοαπόθεση των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών, μετά τη θετική αξιολόγησή τους, στο Ιδρυματικό Αποθετήριο ΔΙΩΝΗ του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

5. Το Π.Μ.Σ. μπορεί να παρέχει αριθμό υποτροφιών ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο σε μεταπτυχιακούς φοιτητές

και φοιτήτριες που καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Το ύψος κάθε υποτροφίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το ύψος των τελών φοίτησης ενός εξαμήνου. Η χορήγηση τιμητικών υποτροφιών μπορεί να γίνεται με μείωση του κόστους των διδάκτρων του επόμενου εξαμήνου. Οι υποτροφίες παρέχονται με βάση ακαδημαϊκά κριτήρια κατά τη διάρκεια των σπουδών στο Π.Μ.Σ. με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. Τυχόν υποχρεώσεις των υποτρόφων καθορίζονται με την ίδια απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Εφόσον προκύψουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι υποτροφίας με την ίδια βαθμολογία, είτε θα γίνεται κλήρωση μεταξύ τους ενώπιον της Σ.Ε. είτε θα κατανέμεται ισόποσα το ποσό της υποτροφίας μεταξύ τους, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

6. Είναι δυνατή η διαγραφή φοιτητή ή φοιτήτριας από το Π.Μ.Σ. με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της ΣΕ - Π.Μ.Σ. Μεταξύ των λόγων για διαγραφή φοιτητή ή φοιτήτριας, ενδεικτικά, περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι:

- Αντιγραφή στις εξετάσεις ή στην εκπόνηση εργασιών ή στην επίλυση ασκήσεων, ανάρμοστη συμπεριφορά και λοιπά παραπτώματα που δεν συνάδουν με την ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και φοιτήτριας.

- Χρήση ιδεών, μεθόδων και αποτελεσμάτων ή αντιγραφή μέρους εργασιών άλλων επιστημόνων χωρίς αναφορά σε αυτούς στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ή σε άλλες εργασίες.

- Υπέρβαση του ορίου απουσιών σε τουλάχιστον ένα (1) μάθημα. Το όριο αυτό ανέρχεται στο 25% του συνόλου των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα.

- Μη επιτυχής εξέταση σε τουλάχιστον ένα (1) μάθημα κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο.

- Μη επιτυχής επανεξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

- Παρέλευση χρονικού διαστήματος ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου μετά το πέρας της καθορισμένης διάρκειας σπουδών του φοιτητή και φοιτήτριας για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών χωρίς επιτυχή εξέταση ή επανεξέταση στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία που ανέλαβε να εκπονήσει, με την εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού.

- Άρνηση του φοιτητή ή της φοιτήτριας να καταβάλει τα προβλεπόμενα τέλη φοίτησης του εξαμήνου, ή μη καταβολή εν συνόλω κάθε δόσης των τελών φοίτησης εντός των προθεσμιών που ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό.

- Μη τήρηση οποιασδήποτε από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στα άρθρα του παρόντος Κανονισμού.

7. Σε περίπτωση διαγραφής ή οριστικής διακοπής φοίτησης, για οποιονδήποτε λόγο, το μέρος των τελών φοίτησης που έχει ήδη καταβληθεί, δεν επιστρέφεται.

8. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ - Π.Μ.Σ., μπορεί να χορηγηθεί

παράταση του προβλεπόμενου χρονικού ορίου για την εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και μόνο για σοβαρούς ανυπαίτιους λόγους, όπως λόγοι υγείας, σοβαροί προσωπικοί λόγοι, σοβαροί επαγγελματικοί λόγοι.

9. Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Κλιματική Κρίση και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Climate Crisis and Information and Communication Technologies)», οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες καταβάλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των τριών χιλιάδων εννιάκοσίων (3.900) ευρώ. Η καταβολή του τέλους γίνεται, ως εξής:

- Με την ανακοίνωση της επιλογής: 1.300 ευρώ για το Α' εξάμηνο (σε περίπτωση μη οριστικής εγγραφής η πρώτη δόση του τέλους που κατεβλήθη δεν επιστρέφεται, εκτός των περιπτώσεων φοιτητών ή φοιτητριών οι οποίοι τελικά δεν κατέστησαν πτυχιούχοι μέχρι την καταληκτική ημερομηνία εγγραφών στο τέλος Οκτωβρίου)

- Στην αρχή του Β' εξαμήνου: 1.300 ευρώ

- Στην αρχή του Γ' εξαμήνου: 1.300 ευρώ.

10. Στους επιλεγέντες φοιτητές και επιλεγείσες φοιτήτριες που θα απαλλαγούν των τελών φοίτησης στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, τα μέχρι εκείνη τη στιγμή καταβληθέντα τέλη επιστρέφονται εν όλω. Εγγεγραμμένοι φοιτητές Π.Μ.Σ., οι οποίοι δεν είναι πολίτες τρίτων χωρών, δύνανται να φοιτούν δωρεάν στο Π.Μ.Σ. εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια σύμφωνα με τις προβλέψεις στις κείμενες διατάξεις (άρθρο 86 του ν. 4957/2022 και των υπό στοιχεία 104375/Ζ1/29.8.2022 και 108990/Ζ1/8.9.2022 υπουργικών αποφάσεων) (Διευκρίνιση: Τρίτη χώρα είναι κάθε χώρα που είναι εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Οι χώρες του ΕΟΧ είναι τα 28 κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η Ισλανδία, η Νορβηγία και το Λιχτενστάιν).

11. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων (άρθρο 86 του ν. 4957/2022), είναι, επιπλέον, η πλήρωση των προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών (βασικό πτυχίο), δηλαδή κατ'ελάχιστον κατοχή βασικού πτυχίου με βαθμό ίσο ή ανώτερο του επτάμισι με άριστα το δέκα (7,5/10).

12. Ο συνολικός αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών που φοιτούν δωρεάν, στο πλαίσιο της ως άνω κείμενης νομοθεσίας, δε δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών ανά ακαδημαϊκό έτος. Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγγραφής των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών στο Π.Μ.Σ. (π.χ. Οκτώβριος). Η εξέταση πλήρωσης των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης για αιτούντες και αιτούσες πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος (π.χ. Νοέμβριος).

13. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι της ημεδαπής.

14. Κάθε υποψήφιος και υποψήφια, πριν εγγραφεί, οφείλει να λαμβάνει γνώση του παρόντος Κανονισμού

και να δηλώνει ενυπογράφως ότι αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

15. Για κάθε μάθημα προβλέπεται ανώτατο όριο απουσιών, το οποίο ανέρχεται στο 25% του συνόλου των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου αυτού ο φοιτητής ή η φοιτήτρια θεωρείται αποτυχών και αποτυχούσα στο μάθημα αυτό και τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή ή της φοιτήτριας. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ - Π.Μ.Σ., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

16. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, καθώς και το ωρολόγιο πρόγραμμα, καταρτίζονται στο πλαίσιο του ακαδημαϊκού ημερολογίου του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με ευθύνη του Διευθυντή κάθε Π.Μ.Σ. και εγκρίνονται από τη Συνέλευση. Στην αρχή κάθε περιόδου ανακοινώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της περιόδου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων κ.λπ.

17. Κάθε υποψήφιος και υποψήφια, πριν εγγραφεί στο Π.Μ.Σ., οφείλει να λαμβάνει γνώση του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών και να δηλώνει ενυπογράφως ότι αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

18. Η τυχόν πρακτική άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό πρακτικής άσκησης του Π.Μ.Σ.

19. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή και φοιτήτρια ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από πρόταση της Σ.Ε., ένα μέλος Δ.Ε.Π. ως ακαδημαϊκός σύμβουλος, σύμφωνα με τον κανονισμό ακαδημαϊκού συμβούλου.

20. Η τυχόν μετακίνηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών του Π.Μ.Σ. για σπουδές ή πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό κινητικότητας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 10

Αξιολόγηση - Εξετάσεις

1. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους δι-αρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δέκα τρεις (13) εβδομάδες διδασκαλίας και δύο (2) εβδομάδες εξετάσεων και επαναληπτικών εξετάσεων. Η παρακολούθηση των μαθημάτων / εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του, για την οποία ενημερώνονται ηλεκτρονικά οι φοιτητές και φοιτήτριες.

2. Η τελική αξιολόγηση και βαθμολογία στα επιμέρους μαθήματα του Π.Μ.Σ. καθορίζεται από τον Διδάσκοντα ή τη Διδάσκουσα, οι οποίοι μπορεί να οργανώνουν, κατά την κρίση τους, γραπτές εξετάσεις, προφορικές εξετάσεις, διά ζώσης ή εξ αποστάσεως με χρήση ψηφιακών μέσων, ή να στηριχθούν σε εργασίες και παρουσιάσεις τους, ή σε εργαστηριακές ασκήσεις, ή άλλες μεθόδους, ή συνδυαστικά κάποιων εκ των προεκτεθέντων. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 0-10: από 0 έως και 4,99 αποτυχών και αποτυχούσα, από 5 έως και 10 επιτυχών

και επιτυχούσα. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

3. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής και φοιτήτρια δύναται να αποτύχει σε έως δύο (2) μαθήματα ανά εξάμηνο. Με απόφαση της Συνέλευσης καθορίζονται ειδικές περιπτώσεις ανωτέρας βίας (ασθένεια, φόρτος εργασίας κ.λπ.) κατά τις οποίες δύναται να επιτρέπεται μεγαλύτερος αριθμός μαθημάτων. Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής και φοιτήτρια αποτύχει περισσότερες από δύο (2) φορές στο ίδιο μάθημα, δύναται να ζητήσει, με αίτησή του προς τον Πρόεδρο του Τμήματος, να αξιολογηθεί από τριμελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από διδακτικό προσωπικό του ίδιου ή άλλου Τμήματος του Α.Ε.Ι. με γνωστικό αντικείμενο ίδιο ή συναφές με αυτό του προς εξέταση μαθήματος, στην οποία δε δύναται να συμμετέχουν οι διδάσκοντες και διδάσκουσες του μαθήματος κατά το τελευταίο έτος σπουδών.

4. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Πανεπιστημίου ρυθμίζονται: α) οι εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες β) τα μέτρα πρόνοιας για την αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών που αποδεδειγμένα είναι ασθενείς ή αναρρώνουν από ασθένεια κατά τη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου.

5. Περιπτώσεις παραπτώματων, όπως αντιγραφή στις εξετάσεις ή στην εκπόνηση εργασιών και στην επίλυση ασκήσεων, ανάρμοστη συμπεριφορά κ.λπ., δύναται να συνεπάγονται διαγραφή από το Π.Μ.Σ. μετά από απόφαση της Συνέλευσης.

6. Τα γραπτά των εξετάσεων φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του Διδάσκοντος ή Διδάσκουσας για ένα (1) ακαδημαϊκό έτος. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού, τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία. Η καταστροφή τους γίνεται σε συσκευές καταστροφής εγγράφων του Ιδρύματος και τα προϊόντα της καταστροφής ανακυκλώνονται.

7. Τα παρουσιολόγια των μαθημάτων καταστρέφονται μετά πάροδο ενός (1) ακαδημαϊκού έτους από το εξάμηνο συμπλήρωσής τους.

Άρθρο 11

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ)

1. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία εκπονείται, υπό την επίβλεψη Διδάσκοντος ή Διδάσκουσας στο Π.Μ.Σ. (Επιβλέπων ή Επιβλέπουσα) και αφορά σε γνωστικό αντικείμενο που επιστημονικά εντάσσεται στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. Κάθε Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία πρέπει να αποδεικνύει προηγμένες θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες, κριτική σκέψη, ικανότητα στην ανάλυση και σύνθεση προβλημάτων, ερευνητική ικανότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή ή φοιτήτριας. Μπορεί να αναφέρεται σε θεωρητικά ή εφαρμοσμένα θέματα, ενώ μπορεί να πραγματοποιείται σε συνεργασία με ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα που δραστηριοποιείται ή παρουσιάζει ενδιαφέρον σε συναφή αντικείμενα.

2. Στο τέλος του δεύτερου εξαμήνου κάθε κύκλου σπουδών, οι Διδάσκοντες και Διδάσκουσες του Π.Μ.Σ. καταθέτουν στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. καταλόγους θεματικών περιοχών για Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες, οι οποίοι δημοσιοποιούνται στους φοιτητές και φοιτήτριες με ευθύνη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες επιλέγουν θεματική περιοχή και Επιβλέποντα ή Επιβλέπουσα και, με τη σύμφωνη γνώμη τους, καταθέτουν σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η ΣΕ - Π.Μ.Σ. καταβάλλει προσπάθεια για την, κατά το δυνατό, ισοκατανομή των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών στους Διδάσκοντες και Διδάσκουσες του Π.Μ.Σ., ορίζει τις Τριμελείς Εξεταστικές Επιτροπές των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών και υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος προς έγκριση. Οι προθεσμίες εντός των οποίων υποβάλλονται οι αιτήσεις εκπόνησης Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες καθορίζονται από τη ΣΕ - Π.Μ.Σ.

3. Δικαίωμα επίβλεψης Μ.Δ.Ε. έχουν οι διδάσκοντες και διδάσκουσες: α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης, β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., γ) συνεργαζόμενους καθηγητές, δ) εντεταλμένους διδάσκοντες, ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές, στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

4. Με απόφαση της Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.Δ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

5. Η συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να γίνει στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα. Στη δεύτερη περίπτωση, θα πρέπει να υπάρχει ευρεία περίληψη και στην ελληνική γλώσσα.

6. Η υποβολή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας προς εξέταση προϋποθέτει ότι ο φοιτητής ή η φοιτήτρια έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του Π.Μ.Σ.

7. Η εξέταση κάθε Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας περιλαμβάνει την παρουσίασή της ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, είτε διά ζώσης, είτε εξ αποστάσεως με χρήση ψηφιακών μέσων. Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή βαθμολογεί τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία σε ειδικό έντυπο, το οποίο υπογράφεται από τα τρία μέλη της και παραδίδεται με ευθύνη του Επιβλέποντος μέλους Δ.Ε.Π. στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. όπου και φυλάσσεται.

8. Είναι επιτρεπτή η αλλαγή θεματικής περιοχής και/ή Επιβλέποντος ή Επιβλέπουσας της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Στη σχετική αίτηση αναφέρεται η νέα θεματική περιοχή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και/ή ο νέος Επιβλέπων ή Επιβλέπουσα, με τη σύμφωνη γνώμη του/της. Η αίτηση εξετάζεται από τη ΣΕ - Π.Μ.Σ. κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 5 του άρθρου αυτού και προωθείται στη Συνέλευση του Τμήματος προς έγκριση.

9. Η εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να διεξαχθεί κατά την εξεταστική περίοδο του τρίτου εξαμήνου σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή ή φοιτήτριας.

10. Οι Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος. Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, από τον μεταπτυχιακό φοιτητή ή φοιτήτρια, στο Ιδρυματικό Αποθετήριο ΔΙΩΝΗ της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, σύμφωνα με απόφαση της Συγκλήτου.

11. Σε περίπτωση μη επιτυχούς εξέτασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή είναι δυνατόν να την αναπέμψει μία (1) φορά. Η επανεξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί εντός χρονικού διαστήματος από έναν (1) έως τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία της ανεπιτυχούς εξέτασης και αναπομπής. Στην περίπτωση αυτή παρατείνεται η διάρκεια σπουδών κατά τρεις (3) μήνες.

12. Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής ή φοιτήτρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, συγκεντρώνοντας ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες.

13. Ο βαθμός του ΔΜΣ καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του Προγράμματος και τον βαθμό της μεταπτυχιακής εργασίας με τρόπο που αποφασίζει η Συνέλευση. Ο βαθμός του ΔΜΣ, με ευθύνη της Γραμματείας, καταχωρίζεται στον ατομικό φάκελο του φοιτητή ή της φοιτήτριας.

Άρθρο 12

Ανάθεση διδασκαλίας -

Διδάσκοντες και Διδάσκουσες στο Π.Μ.Σ.

1. Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, με απόφαση της Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης της ΣΕ, στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων και διδασκουσών:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

2. Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

3. Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων και διδασκουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος.

4. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος ή διδάσκουσας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13

Τίτλος Σπουδών

1. Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Το ΔΜΣ συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα.

2. Τα Π.Μ.Σ. οδηγούν σε τίτλο σπουδών επιπέδου 7 σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ).

3. Το ΔΜΣ που απονέμει το Π.Μ.Σ. που διοργανώνεται από ένα Τμήμα υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Γραμματέα του Τμήματος.

4. Ο βαθμός του Διπλώματος χαρακτηρίζεται ως ακολούθως: από 5 έως και 6,49 ΚΑΛΩΣ, από 6,50 έως και 8,49 ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ και από 8,50 έως και 10 ΑΡΙΣΤΑ.

5. Το βιβλίο διπλωματούχων μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών υπογράφεται από τον Γραμματέα του Τμήματος, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου.

6. Στο ΔΜΣ επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 (Α' 189) και της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13.8.2007 (Β' 1466) υπουργικής απόφασης.

7. Εφόσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής ή φοιτήτρια έχει εκπληρώσει όλες ανεξαιρέτως τις υποχρεώσεις του, ανακηρύσσεται διπλωματούχος του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14

Ορκωμοσία / Καθομολόγηση

1. Φοιτητής που ολοκλήρωσε επιτυχώς τις μεταπτυχιακές σπουδές του, ορκίζεται σε τελετή ορκωμοσίας, ενώπιον του Πρύτανη ή του Αντιπρύτανη ως εκπροσώπου του Πρύτανη, του Κοσμήτορα της Σχολής, του

Προέδρου του Τμήματος και του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του μεταπτυχιακού διπλώματος.

2. Για λόγους ανωτέρας βίας και με αίτησή του προς τη Γραμματεία του Τμήματος του ο απόφοιτος μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση του τίτλου σπουδών χωρίς να συμμετάσχει στην τελετή ορκωμοσίας ή να ζητήσει να συμμετάσχει σε επόμενη τελετή ορκωμοσίας. Πριν από την ορκωμοσία ή την απαλλαγή τους από αυτή μπορεί να δίδεται στους αποφοίτους σχετικό πιστοποιητικό για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους.

3. Το κείμενο του όρκου για τους απόφοιτους που αποκότουν ΔΜΣ ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Στους απόφοιτους που δεν επιθυμούν να δώσουν όρκο θρησκευτικού τύπου επιτρέπεται απλή επίκληση της τιμής και συνείδησής τους.

Άρθρο 15

Υποδομή Π.Μ.Σ.

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα διατεθούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Ιδρύματος.

2. Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί επίσης να προέρχεται από: Δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες, ερευνητικά προγράμματα, προγράμματα της Ε.Ε. ή άλλων διεθνών οργανισμών, τέλη φοίτησης και άλλες πηγές, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 16

Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

1. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος και διδά-

σκουσας από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες. Η πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. γίνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από το Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων από την αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του Π.Μ.Σ. στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση. Για τη συνέχιση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. απαιτείται η περιοδική πιστοποίησή του ανά πέντε (5) έτη στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης / πιστοποίησης του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων. Το Π.Μ.Σ. έχει δυνατότητα να πιστοποιηθεί και από άλλους φορείς, αν το επιθυμεί.

Άρθρο 17

Μεταβατικές διατάξεις

1. Όσα θέματα δε ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πειραιάς, 15 Ιουνίου 2023

Ο Πρύτανης

ΜΙΧΑΗΛ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

* 0 2 0 4 0 2 9 2 3 0 6 2 3 0 0 1 2 *